

Scrúduithe na hardteistiméireachta

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi athruithe ar chlár ama na hardteistiméireachta.

Barraíocht	Three quarters
Traochta	A step forward
Ualach	Especially
Go mórmhór	Enforced
Fógraíodh	Category of people
I bhfeidhm	Too much
Trí cheathrú	It was announced
Lucht	Minister for Education & Science
Aire Oideachais agus Eolaíochta	Burden
Céim chun feabhais	Exhausted

Ceist 2 Féach ar an tuairisc anois agus roghnaigh an abairt is fearr a dhéanann cur síos cruinn ar ábhar na míre?

1. D'fhógair an tAire Mary Hanafin nach mbeadh ach scrúdú amháin Béarla san ardeistiméireacht amach anseo.
2. Tá athruithe déanta ag an Aire Mary Hanafin ar amchlár na hardteistiméireachta. Ní bheidh an dá pháipéar Béarla ar an lá céanna amach anseo san ardeistiméireacht.
3. D'fhógair an tAire Mary Hanafin go mbeadh scrúdú breise Ceimice le déanamh ag daltaí scoile amach anseo san ardeistiméireacht.
4. Tá daltaí scoile Choláiste Eoin agus Choláiste Íosagáin in éadan scrúdú Béarla a dhéanamh ar chor ar bith san ardeistiméireacht.

Ceist 3 Féach ar na habairtí thíos, an bhfuil siad fíor nó bréagach?

Beidh na páipéir scrúdaithe Béarla ar an lá céanna. Fíor/Bréagach

Cuireann Cumann na Meánmhúinteoirí fáilte roimh fhógra an Aire. Fíor/Bréagach

Beidh leath lá ag trí cheathrú de na daltaí ar an chéad lá. Fíor/Bréagach

Ceapann Seán Ó Leidhin go laghdaíonn na hathruithe seo an brú ar dhaltaí. Fíor/Bréagach

Seasca is a dó dalta a cuireadh faoi scrúdú na hardteistiméireachta anuraidh. Fíor/Bréagach

Ceist 4

Féach ar an abairt thíos:

‘. . . agus an t-ualach atá ar lucht scrúduithe. . .’

An bhfuil an focal ‘ualach’ baininscneach nó firinscneach? Cad é faoin fhocal ‘ardteistiméireacht’, an bhfuil sé baininscneach nó firinscneach?

Bí ag obair leis an duine in aice leat agus cuir an t-alt (an) roimh na focail thíos:

ardteistiméireacht
aois
bean
fadhb
sráid

Ceist 5

Féach ar na focail seo:

‘. . . aon chóras. . .’

Cuir an fhoirm cheart de na focail atá idir lúibíní thíos:

Aon (duine) _____
Aon (fadhb) _____
Aon (cúis) _____
Aon (fear) _____
Aon (solas) _____
Aon (arán) _____
Aon (airgead) _____

Ceist 6

Pléigh na ceistanna seo leis an duine in aice leat nó le do ghrúpa:

An síleann tú go bhfuil scrúduithe na hardteistiméireachta ródhian ar dhaoine óga?

An é do bharúil go bhfuil dhá scrúdú sa lá iomarcach?

An síleann tú go bhfuil scrúduithe na hardteistiméireachta cothrom, an dtugann siad an seans céanna do gach duine leanúint ar aghaidh le hoideachas tríú leibhéal?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

Tá an cheist seo le déanamh sula seinntear an tuairisc.

Barraíocht	Too much
Traochta	Exhausted
Ualach	Burden
Go mórmhór	Epecially
Fógraíodh	It was announced
I bhfeidhm	Enforced
Trí cheathrú	Three quarters
Lucht	Category of people
Aire Oideachais agus Eolaíochta	Minister for Education & Science
Céim chun feabhais	A step forward

Ceist 2

4. Tá athruithe déanta ag an Aire Mary Hanafin ar amchlár na hardteistiméireachta. Ní bheidh an dá pháipéar Béarla ar an lá céanna amach anseo san ardeistiméireacht.

Ceist 3

Beidh na páipéir scrúduithe Béarla ar an lá céanna. Bréagach

Cuireann Cumann na Meánmhúinteoirí fáilte roimh fhógra an Aire. Fíor

Beidh leath lá ag trí cheathrú de na daltaí ar an chéad lá. Fíor

Ceapann Seán Ó Leidhin go laghdaíonn na hathruithe seo an brú ar dhaltaí. Fíor

Seasca is a dó dalta a cuireadh faoi scrúdú na hardteistiméireachta anuraidh. Bréagach

Ceist 4

Tá an focal 'ualach' firinscneach agus an focal 'ardteistiméireacht' baininscneach.

ardteistiméireacht	an ardeistiméireacht
aois	an aois
bean	an bhean
fadhb	an fhadhb

sráid

an tsráid

Ceist 5

Aon duine
Aon fhadhb
Aon chúis
Aon fhear
Aon solas
Aon arán
Aon airgead

Ceist 6

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Eimear Ní Chonaola

Tá athruithe déanta ag an Aire Oideachais Mary Hanafin ar amchlár scrúdaithe na hardteistiméireachta. Dúirt an tAire nach ar an lá céanna a bheidh ar dhaltaí na páipéir Bhéarla a dhéanamh ar fad as seo amach. Tá fáilte curtha ag Cumann na Meánmhúinteoirí roimh an bhfógra. Tá tuairisc ag Peadar Mac Goithín.

Peadar Mac Goithín

Tá scoláirí ag tabhairt amach le blianta go mbíonn i bhfad barraíocht scríbhneoireachta le déanamh acu sa chéad cúpla lá den ardteist gach bliain agus go mbíonn siad traochta tuirseach dá bharr. Ach tá athrú chun teacht air seo ón bhliain seo chugainn ar aghaidh.

Mary Hanafin, TD, Aire Oideachais agus Eolaíochta

Ar an gcéad lá beidh Béarla ar siúl ag beagnach gach aon duine agus ansin beidh *Home Economics/Social and Scientific* sa tráthnóna. Ciallaíonn sé sin go mbeidh trí cheathrú de na daltaí ag fáil leath lá ar an gcéad lá agus ansin an lá ina dhiaidh sin beidh an dara páipéar Béarla agus ansin beidh Ceimic ag dul leis agus arís níl an méid céanna daltaí ag déanamh Ceimice is atá ag déanamh mar shampla, Béarla nó Mata.

Peadar Mac Goithín

Tá foireann agus daltaí Choláiste Eoin agus Choláiste Íosagáin i mBaile Átha Cliath ina measc siúd a chuireann fáilte roimh na hathruithe úra.

Seán Ó Leidhin, Príomhoide, Coláiste Eoin

Is dóigh liomsa aon chóras a laghdaíonn an brú agus an t-ualach atá ar lucht scrúduithe go mórmhór lucht ardteistiméireachta is céim chun feabhais é agus tá an tAire seo le moladh go mór toisc go ndeachaigh* sí i ngleic leis na hathruithe sin.

Dalta 1

Is dóigh liom gur athrú chun feabhais atá san athrú seo ar an amchlár don ardteist de bharr nach mbeidh Béarla agus Gaeilge lena chéile sa chéad trí lá agus go gcabhróidh sé go mór leis an strus ar fad a bhaineann leis an ardteist.

Dalta 2

Tá mise iomlán sásta leis, tá sé feicthe agam agus sílim tar éis aghaidh a thabhairt ar an gclár ama, níl agam ach lá amháin iomlán san ardteist ar fad. Tá na hathruithe go hiontach ar fad.

Peadar Mac Goithín

Caoga is a dó míle dalta a cuireadh faoi scrúdú na hardteistiméireachta i mí an Mheithimh seo caite. Dá mbeadh na hathruithe a fógraíodh inniu i bhfeidhm ag an am sin ní bheadh ach ar nócha dalta daoibh sin na scrúduithe ar fad atá ar an chlár ama atá sa chéad trí lá anois a shuí.

Peadar Mac Goithín, Nuacht TG4.

*gur chuaigh a deirtear sa chanúint